

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermo de Triplici iusticia R. Patris Martini Luther Augustiniani Vuittenbergensis

Luther, Martin

Lipsiæ, 1519

VD16 L 6023

Primvm est criminale ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-33360

SERMO DE TRIPLICI IUSTITIA R.
PATRIS MARTINI LVTHER
AVGVSTINIANI
VVITTENBER.
GENSIS.

Triplex est peccatum, cui triplex opponitur Iu-
sticia, Teutonice fromkeyt.

¶ PRIMVM est criminale. i. manifeste malum, quod etiã po-
testas secularis punit, vt furtum, homicidiũ, incendiũ, sacrile-
giũ &c. Quorum aliqua gladio, igne, aqua, furca, rota plectit,
vt in iure Ciuili. Aliqua poenitẽtia Canonica, vt simplices forni-
cationes, & alia quãdam, vt in iure Canonico.

¶ Iusticia huic contraria, est illa species iusticiae quã simias Solo-
monis, pauones & sicomoros facit. Qua fit vt corã hoibus bo-
nus vir sit, et accusari non possit, euadatq; poenas legis, cõsequa-
turq; promissa tpaia legis Ro. x. Moses scripsit q; iusticia, quã
est ex lege, si homo fecerit, viuet in ea Et Esaie. Si volueritis, &
audieritis me, bona terrã comedetis, Talis fuit Naaman Syrus
vir magnus apud dñm suũ, per quẽ dominus dabat salutem Syrię
iij. Reg. v. Tales multi reges Israel & populus Israel, quibus dñs
dedit bona tpaia & victorias multas, licet essent iuxta Idolatre
tales Samaritani, a quibus abstulit dominus leones, cum tamen
idola colerent, & dominũ deũ simul. Tales Romani iuxta B.
Augustinũ lib. ciui. quibus dñs dedit imperium amplissimum
Sic solet & p̄icipes ditare, Tales vsq; hodie sunt omnes qui poe-
nitent propter pestem, famem, bellũ, aliaue flagella dei, qui tunc
orãt, qui processiones faciũt, vota sanctis vouẽt. Hic cultores
sanctorũ, & sacerdotes, ppter p̄sentiam seruientes, & religiosi
similiter, & qui talia similia multa faciunt. Et breuiter hæc est iu-
sticia, quã recipit hic mercedem suã, & in futuro mitius quidem
punitur q̄ criminosi, Secundo nõ deo, sed sibi seruit, nec est filio-
rum, sed seruorum iusticia, nec Christianorum proprie, sed iu-
daeorũ & gentiliũ, nec Christiani ad eã sunt exhortãdi, quia pro-
cedit ex timore poenę, vel amore commodi sui, non amore dei,
¶ Tertio facit hypocritas, superbos mente cordis sui, temera-
rios iudices aliorũ, vt patet in pharisæo illo, & Simone leproso.
¶ Quarto, hanc Ap̄tus Gal. iij. maledictam asserit, qui ex opibus

A ij

egis sunt, sub maledicto sunt, Ideoq; Christiani, qui æternis bonis sunt ditandi, nō sunt exhortandi ad illam, sed dehortādi potius ad meliorem, Vnde non est gaudendum in his, sicut Princeps Saxonie deus, gloria, diuicijs, voluptate ditat, quia religiosi sunt, Et si hæc non sint satis, nascetur adhuc vnus mons argenti, et pax seruabitur, ipsi viderint an bene id eis cedat, ne sint mercenarij. Sunt enim hæc præmia vilissime huius, & maledictæ iusticiæ, Pertinens ad benedictionem Esahu & filiorū eius, Hij sunt factores liberi arbitrii Themenitarum, Sic deus munerat etiā mala, quia sicut in oculis hominū bona sūt, ita & in oculis hominum recipiunt bona.

¶ ALTERVM est peccatū essentialē, natale, originale, alienū de quo psal. l. Ecce enim in iniquitatibus cōceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea. De quo Christus. Non potest arbor mala fructus bonos facere. Et Ro. v. per vnus inobedientiam peccatores constituti sunt multi, & per vnus delictum in oēs hoīes in condemnationē. Et hoc est peccatū quod facit priorem iusticiam esse nihil & malam, & maledictam, sicut Christus ait. Aut facite arborē bonam, et fructus bonos, aut arborem malam, & fructus eius malos. Secundo id peccatum est incurabile viribus hominis, nec aliquid hic valet lib, arbitrium, ita vt & sancti dicant, Quod nolo malum hoc facio. Et Gal. v. Non quæ vultis facitis, ps. xxxvij. Qm̄ lūbi mei impleti sunt illusionib⁹ & c.

¶ Tertio, id est quod omnes sentimus in concupiscendo, irascendo, præsertim obiectis præsentibus, vt dicit dominus de oculo nequā & c. Ideo dixi essentialē, quia per natiuitatem contrahim⁹ et manet semper, nec aliquādo transit sicut actuale, sicut fons, venenū, aut aqua salis naturaliter falsa est, sicut corpus leprosum naturaliter est tale, & corpus cæcū similiter, nō hic cū logicis ago

¶ Iusticia huic cōtraria similiter est natalis, essentialis, originalis aliena, quæ est iusticia Christi Ioan. iij. Nisi quis renat⁹ fuerit ex aqua & spiritu. Item Ioan. i. Quotquot eum receperunt dedit eis potestatem filios dei fieri. Et. i Ioan. iij. Qui natus est ex deo non peccat. (i. non est peccator) sed generatio dei conferuat eū Ro. v. Per vnus hominis iusticiam in omnes hominis in iustific